

Sygn. akt V CSK 249/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa I. K.

przeciwko I. D.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli i wydanie

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 grudnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 4 grudnia 2017 r., sygn. akt V ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka I. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 grudnia 2017 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo przeciwko I. D. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca podniosła, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: czy art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. może znaleźć zastosowanie do sytuacji opisanej w art. 898 k.c. t.j. odwołania darowizny z powodu narastających nowych zdarzeń, stanowiących akty rażącej niewdzięczności obdarowanego względem darczyńców, które wystąpiły już po pierwszym oświadczeniu darczyńcy o odwołaniu darowizny a także czy dalsze zachowanie się obdarowanego może być badane przez sąd drugiej instancji.

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba odwołać się do ugruntowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalonego poglądu, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października

2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

Przedstawione przez powódkę zagadnienie prawne nie spełnia tych wymagań. Zważyć bowiem trzeba, iż zagadnienie to wiąże się z treścią art. 386 § 1 pkt 4 k.p.c., stanowiącego jedyną podstawę skargi kasacyjnej. Przepis ten nie jest adresowany do sądu ale do strony wnoszącej apelację, dopuszczając w razie potrzeby powołanie w samej apelacji nowych faktów i dowodów wprowadza wymagania wykazania, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo potrzeba powołania się na nie wynikła później. Ze względu na adresata tej normy procesowej nie może być mowy o jego naruszeniu przez Sąd drugiej instancji, który rozstrzyga o zasadności zgłoszonych w apelacji lub później wniosków dowodowych podejmując decyzje na podstawie art. 381, czy też art. 217 § 2 i 3 k.p.c. Zgodnie z art. 398¹³ § 1, poza uwzględnianą z urzędu nieważnością postępowania, Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną wyłącznie w granicach przytoczonych w niej podstaw. Wobec tego, w związku z przyjętą w przedmiotowej skardze podstawą zaskarżenia, rozstrzygnięcie przedstawionego przez powódkę zagadnienia prawnego nie ma wpływu na wynik sprawy.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. uwzględniając sytuację powódki oraz charakter sprawy.